

Rozvoj hudobného cítenia
v ranom detskom veku – jedinečná šanca

Rozvoj hudobného čítania v ranom detskom veku – jedinečná šanca

*Informácie a odporúčania
pre rodičov*

Hudobné vzdelávanie v ranom veku získava na význame čoraz viac.

Pribúdajú poznatky o vývoji detského mozgu a je známe, že schopnosti, ako sú sluch a reč sa vytvárajú v období od narodenia do šiesteho roku života dieťaťa. Preto je veľmi vhodné umožniť dieťaťu v tejto fáze „tvorby sluchu“ tiež základnú hudobnú skúsenosť.

YAMAHA Music Education ...

... sa od roku 1954 špecializuje na rozvoj hudobného čítania v ranom detskom veku. Konceptia hudobného vzdelávania už štvormesačných bábätiak je výsledkom dlhodobej výskumnej a pedagogickej činnosti. Programy ako „Robík“, „Prvé krôčiky k hudbe“ a „Rytmické krôčiky“ umožnia aj Vášmu dieťaťu získať pod vedením špeciálne vyškolených pedagógov základy hudobného vzdelania, z ktorého budú čerpať po celý život.

Podrobné informácie o týchto výukových programoch Hudobnej školy Yamaha nájdete v príslušných prospektoch a na stránke školy www.yamahaskola.cz Odporúčame Vám vyhľadať niektorú z Hudobných škôl Yamaha, kde môžete prežiť zvláštnu atmosféru našich kurzov, ako aj pohovoriť si s rodičmi a s našimi kolegami a kolegynami.

Počas deviatich mesiacov ...

... vzniká v hlave vyvíjajúceho sa človeka každú minútu až 240 000 nervových buniek. Každá z nich vytvára malé spájacie kanály, ktoré sa v mozgu navzájom spájajú. Vo chvíli narodenia sa mozog bábätka skladá zo 100 miliárd buniek. Aká výkonná a aká prepracovaná bude nakoniec táto sieť, podľa poznatkov vývojových psychológov záleží do značnej miery od podpory, ktorá sa dieťaťu poskytne. Po narodení sa už žiadne mozgové bunky netvorí, takže o výkonnosti mozgu rozhodne iba prepojenie tých existujúcich.

Ako nepopísaný list ...

... je mozog dieťaťa v okamihu narodenia. Reaguje na všetko, čo počuje, cíti či ochutná. Každá z nich sa stáva súčasťou malých spájacích kanálov, ktoré sa v mozgu potom spájajú navzájom. Mozog je živý, stále sa vyvíjajúce tkanivo. Sám sa dotvára a prispôsobuje okoliu, aby nám umožnil prežiť.

Predstavte si ...

... že si kúpite počítač – a bez toho, aby ste ho nainštalovali, jednoducho ho pripojíte do siete a zvyšok už zariadi počítač sám. Sám si nastaví svoj operačný systém, nainštaluje CD-ROM mechaniku, systémové reproduktory, tlačiareň, modem i všetky ostatné zariadenia, ktorými je vybavený. Potom zistí, že by sa hodil nejaký textový program a hneď si jeden vytvorí, na angličtinu, španielčinu, nemčinu či hebrejčinu – čokoľvek, čo mu umožní tú najlepšiu komunikáciu s okolím. Nakoniec sa musí naučiť čítať a počítať, takže si nainštaluje program na rozoznávanie znakov a počítanie. Presne takto pracuje detský mozog. V prípade potreby vždy siahne po neurónových obvodoch, zapojí ich a prispôbí aktuálnej úlohe, či už ide o reč, behanie, čítanie, hru na klavír alebo čokoľvek iné.

Rozdielne schopnosti ...

... sa vzájomne prepájajú a štruktúrujú – to zaisťuje program bežiaci v ľudskom mozgu od narodenia. V obmedzených časových úsekoch sa otvárajú tzv. vývojové časové okná, v rámci ktorých je možné budovať príslušné schopnosti obzvlášť účinne a efektívne. Inými slovami to znamená, že pokiaľ sa v správnej dobe neposilnia príslušné zložky vývoja, výuková šanca sa zmárí. Z tohto poznatku vyplýva mimoriadna zodpovednosť pre vychovávateľov, pedagógov či orgány, ktoré sa podiaľajú na tvorbe vzdelávacej politiky a samozrejme najmä pre rodičov – totiž poskytnúť deťom v správny čas správne podnety.

Načúvajúce embryo

Či ide o uspávanku alebo úvodnú melódiu známeho televízneho vysielania – novorodenci rozoznávajú melódie už od prvých dní po narodení. Výskumy ukázali, že hudobné učenie začína už v prenatálnom veku, v delohe matky. Väčšina malých detí má absolútny sluch, čo im pomáha pri osvojovaní reči. Bez raného hudobného vzdelávania sa však táto schopnosť u väčšiny ľudí vytratí.

Asi vo veku sedem až osem mesiacov ...

... začínajú bábätká „ľapotat“, teda vydávať slabiky, ktoré sa skladajú zo spolu-
hlások a samohlások, ako „dadada“ alebo „bababa“. Bábätká všetkých kultúr
„ľapocú“ najprv všetky rovnako. A hneď po fáze „ľapotania“ nastupuje fáza
rozoznávania reči a fixácia materinského jazyka.

Vo veku asi jedného roka ...

... sa deti presunú od hlások k slovám. Vtedy sa mohutne rozvíja slovná
zásoba. V treťom roku života má dieťa vo svojom repertoári priemerne 900 slov.
Táto zásoba sa potom do siedmeho roku zvýši na cca 2400 slov (tento počet je
dostačujúci na to, aby sme sa mohli dorozumieť v bežnej komunikácii
v akomkoľvek jazyku).

Deti vo veku od troch do štyroch rokov ...

... ešte nedokážu pri speve intonovať čisto a mnohí rodičia a učitelia ich preto považujú za nemuzikálne. Našťastie deti aj napriek tomu čulo spievajú a nestarajú sa o to, či to znie čisto alebo falošne. Proces získavania skúseností a samotné cvičenia sú totiž pre ich rozvoj nenahraditeľné.

Medzi tretím a šiestym rokom ...

... je sluch práve ten orgán, ktorý sa dá u detí rozvíjať najviac. Vzhľadom na svoju predurčenosť hrubá aj jemná motorika za sluchom výrazne zaostávajú. Deti nasávajú všetko, čo počujú ako špongia a napodobňujú a spracúvajú to.

So vstupom do školského veku ...

... deti získavajú nevyhnutné duševné a telesné predpoklady pre hru na hudobné nástroje. Na druhej strane sa však v mladšom školskom veku rozhodujúcim spôsobom znižuje otvorenosť detí voči všetkým hudobným smerom. Paleta žánrov sa zväčša zužuje smerom k popovej a rockovej hudbe. Deti, ktoré do tohto veku neprídu na chuť klasickej, ľudovej hudby a džezu, budú možno tieto žánre vnímať po celý život ako cudzie, čím sa pripravia o celú paletu zážitkov. Preto je dôležité, aby sa deti už veľmi skoro začali zoznamovať s bohatým hudobným spektrom.

Nie sú nehudobní ľudia

Ostáva iba otázka do akej miery je muzikálny jedinec. Muzikálnosť je v spoločnosti rozdelená približne rovnako ako inteligencia. Potenciál je vrodený. Miera muzikálnosti je potom z väčšej časti ovplyvnená okolím.

Akákoľvek forma láskyplnej pozornosti ...

... a pozitívneho povzbudzovania dieťaťa predstavuje priaznivý vplyv na rozvoj jeho muzikálnosti. Pri tom hrá dôležitú úlohu postoj rodiny k hudbe. Je nutné veriť v potenciál dieťaťa a povzbudzovať ho vo všetkých jeho muzikálnych prejavoch.

Deti vyrastajúce od narodenia v dvojjazyčnom prostredí ...

... ovládajú oba jazyky bez významného rozdielu. Taktiež hudba môže byť vnímaná a získavaná ako „druhý materinský jazyk“, ak sa dôstojne aplikujú správne učebné kroky v správny čas. Súvislosť medzi hudbou a jazykom (piesňami) je jednoznačná. Hudba a jazyk si razia cestu spoločne a nerozlučne. Muzikálnosť a rozvoj reči teda môžu byť podporované spoločne.

Sprostredkovanie hudobného vzdelania v ranom detskom veku ...

... znamená dôležitú podporu detskej jazykovej kompetencie, ktorá je kľúčom pre akékoľvek ďalšie profesné vzdelávanie.

Hudobné skúsenosti v detstve ...

... môžu mať zásadný vplyv na postoj k hudbe od mladosti do dospelosti. „Časové okná“ sú otvorené určité krátke obdobie v živote dieťaťa a iba vtedy je možný vysoko kvalitný špecifický rozvoj. Deti môžeme skutočne „hudobne“ obdarovať, ak im včas ponúkneme to pravé.

Rozvoj hudobného cítenia ...

... bude pokračovať samovoľne, aj keď rodičia a vychovávatelia budú počúvať svoju intuíciu iba mimovoľne – budú sa s dieťaťom veľa hrať, komunikovať s ním, viesť ho, dodávať mu odvalu a povzbudzovať ho v jeho prirodzenom muzikálnom správaní.

Pre duchovné obohatenie ...

... spoločnosti a vytváranie humannejšieho prostredia prispieva už ten, kto svoje dieťa vychováva k hudbe najjednoduchšími prostriedkami a na najjednoduchšej úrovni: piesňami, melódiami a tancom.

Fakty:

- Každé dieťa sa rodí s vlohami pre hudobné čítanie, ktoré mu umožňuje naučiť sa akýkoľvek jazyk na svete.
- Rodičia môžu svojím správaním výrazne ovplyvniť hudobné vzdelanie svojich detí. Hudobné vzdelanie je „rodinná záležitosť“.
- Hudobný sluch je možné do šiesteho roku cielene formovať v kvalite, ktorá už potom nie je možná. Pri tom sú veľmi dôležité primerané metódy.
- Rozvoj hudobného čítania v ranom veku podporuje jazykovú kompetenciu, ktorá predstavuje dôležitý faktor vo vzdelávacom procese a možnostiach profesného rozvoja.
- Hranie a spievanie jedinečným spôsobom prispieva k tvorbe tímového ducha. Na rozdiel od športu, kde vždy ide o súťaž a zvyšovanie výkonnosti (vyššie, rýchlejšie, silnejšie, vytrvalejšie) sú v hudobnej oblasti v strede pozornosti popri sústredení a disciplíne tiež schopnosti ako napríklad načúvanie, ohľaduplnosť, empatia atď.

Odporúčania rodičom

1. So svojím dieťaťom navštevujte kurzy, ktoré podporujú muzikálne cítenie už od jeho štvrtého mesiaca veku.
2. Informujte sa, či si v oblasti rozvoja hudobného cítenia v ranom detskom veku kladie materská škola, hudobná škola, vychovávatelia či hudobní pedagógovia jasne definované učebné ciele a či pracujú s obsahovo vhodnými programami. Deti potrebujú realistické a merateľné ciele. Náhodnosť a absencia plánu znamenajú stratu času a motivácie učiť sa.
3. Popri odbornej kompetencii je pre učebný úspech veľmi dôležité prostredie a podpora motivácie Vášho dieťaťa. Je zvolené zariadenie miestom, kam sa deti tešia a kde je všetko usporiadané pre ich potreby?
4. Sprostredkujte dieťaťu pocit: Muzicírovanie je rodinná záležitosť. Zaujímame sa o teba a o to, čo robíš. – Povzbudzujte ho a v prípade úspechu sa radujte spoločne. Každý deň si urobte čas a so svojím dieťaťom spievajte, hrajte sa s ním, tancujte, prezerať si obrázky a do všetkých týchto činností zapojte hudbu.
5. Hovorte s učiteľmi a hudobnými pedagógmi Vášho dieťaťa o aktuálnom stave jeho vývoja, o budúcich cieľoch a aktivitách.
6. Postarajte sa o to, aby Vaše dieťa s pribúdajúcim vekom dokázalo postaviť svoje hudobné želania a záľuby do ťažiska svojho vzdelávania. Pre trvalú učebnú motiváciu Vášho dieťaťa sú dôležité jeho želania a ciele. Ak nebudú dostatočne rešpektované, môže to znamenať neúspech a prerušenie hudobného vzdelávania.

Hudobné vzdelávanie ...

- ... zvyšuje schopnosť prežívania a vyjadrovania pomocou hudby ako média
- ... spája ľudí spoločne konať a zdieľať
- ... zmierňuje sklony k agresivite ako k prostriedku zvládania konfliktov
- ... rozvíja základné predpoklady pre úspešný rozvoj osobnosti a sociálneho začlenenia
- ... podporuje kreativitu a schopnosť pracovať v tíme
- ... otvára cesty k zmyslovo bohatému životu až do vysokej staroby

Hudobná škola YAMAHA

... má k dispozícii všetky programy pre cielený rozvoj hudobného čítania detí od štyroch mesiacov veku. Naši pedagógovia sú pre prácu v tejto oblasti odborne kvalifikovaní. Na začiatku výuky sú dohodnuté merateľné vzdelávacie ciele, ktoré sa potom dosahujú s vysokou metodickou kompetenciou. Výukové koncepcie uspôsobené pre formy vnímania úmerné detskému veku umožňujú optimálne využitie príslušného „otvoreného vývojového okna“.

YAMAHA Music Education – kompetencie,

ktorým môžete dôverovať: Vyše 50 rokov hudobno-pedagogického výskumu, vývoja učebných materiálov, vzdelávania pedagógov a viac ako 30 miliónov absolventov po celom svete. YAMAHA Music Education je Váš špecialista na rozvoj hudobného čítania v ranom detskom veku.

 YAMAHA
MUSIC EDUCATION

